

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад
Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија

ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И
ОЦЕЊИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ВИСОКОШКОЛСКИХ
УСТАНОВА

ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
НОВИ САД

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА

ДАС Агрономија

НОВИ САД

2023

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ**
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад
**Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија**

Стандард 4: [Квалитет студијског програма](#)

Стандард 5: [Квалитет наставног процеса](#)

Стандард 7: [Квалитет наставника и сарадника](#)

Стандард 8: [Квалитет студената](#)

Стандард 9: [Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса](#)

Стандард 10: [Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке](#)

Стандард 11: [Квалитет простора и опреме](#)

Стандард 13: [Улога студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: [Систематско праћење и периодична провера квалитета](#)

Стандард 15: [Квалитет докторских студија](#)

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

а) Опис стања, анализа и процена квалитета студијског програма

Сврха докторског студијског програма је да омогући напредним студентима, да након дипломских академских студија – мастер, усаврше знање стечено раније и да овладају методама и поступцима научно истраживачког рада из области за коју се определе кроз изборне предмете и тему докторске дисертације. На овај начин ће студенти бити способни за самосталан и квалитетан научно-истраживачки рад у складу са потребама друштва.

Кроз овакво образовање студенти ће бити способни да критички процењују истраживачки рад других и да самостално воде оригинална и научно релевантна истраживања која ће омогућити развој нових технологија и поступака који ће доприносити општем развоју друштва. Поред тога, сврха овог докторског студијског програма је допринос развоју наше науке, јер ће се докторанти по правилу укључивати у научно истраживачки рад на пројектима Факултета.

Овај студијски докторски програм је тако конципиран да обезбеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане, корисне и потребне.

Циљ студијског програма је образовање и оспособљавање студената за научно-истраживачки рад у научном пољу техничко-технолошке науке, област биотехничке науке. Студент треба да стекне широко знање и систематско разумевање научне области пољопривреде, односно биотехничких наука.

Кроз овај студијски програм студент треба да истраживачки обраду тему која је профилисана са два обавезна и шест изборних предмета. Велики број изборних предмета (147) омогућава студенту уску усмерења, као и могућност да се кроз изборне предмете заокружи одабрана тема истраживања. Студент треба да научи да прегледом савремене научне литературе сагледа ниво научног сазнања из области одобрани докторске теме, актуелност одобрани теме за истраживање као и даље правце развоја и истраживања.

При томе, студент треба да научи да постави научну хипотезу, да испланира и постави експеримент, одабре савремене методе, обради резултате истраживања, компетентно их тумачи, научно и критички их анализира и изводи логичне закључчке.

По завршетку овог докторског студијског програма образују се стручњаци са продубљеним знајима способни за научно-истраживачки рад и примену научних достигнућа и нових технологија у научном пољу техничко-технолошке науке, област биотехничке науке.

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад**

**Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија**

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Студије се састоје из 2 обавезна предмета који су од општег значаја за научноистраживачки рад (Методе научног рада и Биометрика) и 6 изборних предмета које студент бира у зависности од одабране теме за докторску дисертацију, а у сарадњи са ментором (Табела 5.2). Изборни предмети су из ужих научних области које се проучавају на Факултету, при чему је остављена могућност да студент може да изабере један предмет из било ког студијског програма докторских студија са Факултета, а један предмет може да бира са било ког студијског програма других факултета са истог Универзитета.

Студијски програм је акредитован у области техничко – технолошких наука, па је излазно звање Доктор биотехничких наука

Просечан недељни број часова предавања на овом СП је 5,17; СИР 15,17; осталих часова 1,17; а просечан број часова активне наставе недељно је 20,33.

На конкретном примеру једног предмета представиће се радно оптерећење студента потребно за достизање очекиваних исхода учења (време проведено на активној настави и време проведено у самосталном раду) поштујући услов да 1 ЕСПБ одговара 25-30 сати рада. Исто је изведено за предмет Екофизиологија биљака и приказано у наредној табели.

Научно поље	техничко-технолошке науке
Научна област	Биотехничке науке
Ужа научна област	Физиологија и исхрана биљака
Студијски програм	ДАС Агрономија
Назив предмета	Екофизиологија биљака
Статус предмета	Изборни
Број ЕСПБ	10
Број часова активне наставе	Теоријска настава 3, СИР 5
Време проведено на активностима које директно води наставно особље	предавања – 3 часа (2,25 сата) недељно СИР – 5 часова (3,75 сати) недељно 6 сати x 15 недеља = Укупно 90 сати
Време проведено у самосталном раду	припрема за наставу – 1 сат недељно x 15 недеља Укупно 15 сати
Време проведено на обавезној стручној пракси	-
Време потребно за припрему за проверу знања	Припрема за испит – 150 сати Укупно – 150 сати
Време обухваћено самом провером знања	дискусија о студијском истраживачком раду 2 сата усмени испит – 1 сат Укупно – 3 сата
Укупан број сати	258 сати
Исход предмета	Након успешно реализованих предиспитних и испитних обавеза студенти ће бити оспособљени за праћење најсавременије литературе из области екофизиологије биљака и за примену савремених достигнућа из ове области у научно-истраживачком раду.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Исходи, стручности и компетенције

Исход процеса студирања овог студијског програма докторских студија у научном пољу техничко технолошке науке, област биотехничке науке, је формирање стручњака са академским образовањем који поседује значајно проширена и продубљена знања у области пољопривредне производње, наслоњено на знање и вештине стечене на студијама другог степена, дипломским академским-мастер студијама и/или као вид посебне припреме за истраживање у датој ужој научној области.

Стечено знање доктора наука даје могућност примене продубљеног знања, разумевања и способности стечене током докторских студија за успешно решавање сложених проблема у новом или непознатом окружењу, посебно у научној области пољопривредна производња.

Стечено знање даје могућност за рад у научним лабораторијама и истраживачким институтима, центрима и факултетима, који припадају техничко технолошком пољу.

По завршетку студија, студенти на овом нивоу образовања имају следеће способности (вештине), односно компетенције:

- способност темељног разумевања науке и струке у техничко-технолошком пољу;
- овладаност вештинама и савременим методама истраживања у техничко-технолошком пољу;
- способност самосталног истраживања теоријских и практичних проблема и циљу добијања нових или побољшаних решења и њихове примене;
- способност за тимски рад и професионалну комуникацију и циљу унапређења науке и струке;
- способност критичке анализе и повезивања знања стечених на ранијим нивоима образовања у циљу развоја нових технологија;
- способност преноса сопствених знања и идеја колегама, широкој академској заједници и друштву у целини;
- да сопственим изворним истраживањима, а посебно резултатима истраживања добијеним израдом докторске дисертације треба да да лични допринос проширењу граница знања у ужој научној области пољопривредне производње и
- способност да у академском и професионалном окружењу промовише технолошки напредак.

Стечене компетенције студент верификује публиковањем научних радова и израдом и одбраном докторске дисертације.

Студент који заврши овај студијски програм докторских академских студија, у трајању од 3 године (6 семестара) и оствари 180 ЕСПБ (кредита), стиче право на академски назив **Доктор биотехничких наука**.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Студијски програм је акредитован за укупно 105 студената на све три године студија. У табели Табели 4.1. приказан је број уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године. У Табели 4.2. приказан је број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године, док се у Табели 4.3. приказано је просечно трајање студија у претходне 3 школске године.

За сваки студијски програм именује се руководилац, који се бави се праћењем свих сегмената рада на програму, у активној је комуникацији са студентима и реагује на евентуалне проблеме и примедбе. Руководиоци пишу Извештај о самовредновању студијског програма, у коме на основу обрађених података дају мишљење о позитивним и негативним аспектима реализације програма, као и предлоге за побољшање квалитета програма у сваком смислу.

Повратне информације о квалитету студијског програма – факултет редовно прибавља повратне информације од студената после дипломирања, запослених бивших студената и послодаваца, и других одговарајућих организација. Резултати анкетирања послодаваца налазе се на сајту Факултета.

Основни инструмент самовредновања је анкета. Анкете се попуњавају електронски, што омогућава њихову брзу обраду, а обухват је обезбеђен обавезом студената да пре овере семестра попуне електронски. Анонимност је у потпуности гарантована, што омогућава да мишљења студената буду релевантна.

Рад и деловање управљачке и структура ненаставне подршке такође су подложни су оцени студената путем анкетирања: наставника и осталих запослених лица (анкета се реализује на крају сваке школске године), студената (анкету за оцену рада управе Факултета и свих његових делова, попуњавају је студенти у току летњег семестра). Остале анкете изводе се такође једном годишње у току летњег семестра.

Комисија за квалитет и руководство Факултета има увид у резултате анкета, тако да на основу њих врше корекције у свом раду, односно планирају измене у студијском програму.

Учешће у бројним програмима мобилности студената и наставног особља, је један од најнепосреднијих начина за упознавање са курикулумима других установа и на основу оваквих искустава ради се на осавремењивању постојећих и планирању нових студијских програма. Сvakако, поставка сваког новог студијског програма креће од анализе потребе тржишта и избора страних студијских програма који представљају основу за његово формирање.

Курикулум студијског програма и његова реализација су тако конципирани да подстичу студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктиван начин истраживања као и на примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

Услови и поступци који су непходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности и налазе се објављени на сајту Факултета. Наведени услови и поступци су усклађени са циљевима, садржајима и обимом акредитације студијског програма.

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ**
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад
**Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија**

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Садржај предмета, начин испуњавања и вредност предиспитних обавеза, бодовање на испиту се налази објављени на сајту Факултета. Поред тога, на почетку наставе наставник упознаје студенте са укупним процесом.

Мапирање предмета за стицање увида како су исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета у курикулуму:

Р.бр.	Шифра предмета	Назив предмета	Семестар	Статус предмета	Активна настава			ЕСПБ
					П	СИР	ОСТАЛО	
Прва година								
1	19ДАГ001О001	Биометрика	1		3	4		14
2	19ДАГ001О002	Методе научног рада	1		3	4		14
3	ИП1	Изборна група 1	1		3	5		7
4	ИП2	Изборна група 2	2		6	10		14
5	19ДАГ002О003	Истраживачки рад за избор теме	2			5		11
Укупно часова активне наставе и бодова на години						15	28	60
Друга година								
6	ИП3	Изборна група 3	3		6	10		14
7	19ДАГ003О004	Докторска дисертација - истраживање	3			5		10
8	19ДАГ003О005	Истраживачки рад увези дисертације и рада 1	4			5		10
9	19ДАГ003О006	Израда и објављивање првог научног рада	4			5		7
10	ИП4	Изборна група 4	4		3	5		7
11	19ДАГ004О007	Истраживачки рад увези дисертације и рада 2	4			5		12
Укупно часова активне наставе и бодова на години						9	35	60
Трећа година								
12	19ДАГ004О008	Израда и објављивање другог научног рада	5			5		7
13	19ДАГ005О010	Истраживачки рад увези дисертације и рада 3	5			5		9
14	19ДАГ005О011	Израда и објављивање трећег научног рада	5			5		7
15	19ДАГ006О012	Истраживачки рад увези дисертације	5			5		7
16	19ДАГ006О013	Писање докторске дисертације	6			20		10
17	ОДД1	Одбрана докторске дисертације	6					20
Укупно часова активне наставе и бодова на години						40		60
Укупно часова активне наставе и бодова у студијском програму						24	103	180

Извештаје о броју уписаних студената у сваку годину студија у форми рекапитулације Факултет сваке школске године усваја на Наставно-научном већу и прослеђује Универзитету у Новом Саду. Извештај о броју уписаних студената дат је у прилогу. Из табеле се очава да број уписаних студената се из године у годину смањује, што је последица броја на упису и мотивације студената који су уписани.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Процедура за одобрење и увођење студијских програма. Иницијатива за покретање студијских програма потиче од Катедри. На Наставно-научном већу именују се и руководиоци за сваки студијски програм посебно. Руководиоци студијских програма су одговорни за спровођење студијских програма и за праћење и обезбеђење квалитета истих. Наставно-научно веће Факултета именује Комисију за наведене активности која је по правилу састављена од шефова катедри и руководилаца студијских програма. Том приликом по правилу се формира Радна група за акредитацију Факултета, која као и сви остали субјекти наставе и контроле квалитета активно учествује у процесу сачињавања и акредитације студијских програма.

Осавремењавање студијских програма, у периодима између акредитација, врши се искључиво кроз мање измене и допуне студијског програма, за који је високошколска установа добила дозволу за рад, а које се не сматрају се новим студијским програмом и изводе се у складу са Законом, члан 52. Мање измене СП су оне којима се суштински не мења структура студијских програма а којима се обезбеђује квалитетна и несметана реализација студијског програма. То су: измена појединих наставних јединица; измена литературе; увођење нових изборних предмета; ангажовање нових наставника уколико за тим постоји потреба на годишњем нивоу; избор у виша звања.

Извештај и анализа поменутих анкета приказани су **прилогу 4.1.а** анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења – после завршетка студија, у прилогу **прилогу 4.1.б** дата је анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења – након запослења. Резултати анкета студената су слични у све три посматране године.

Правилником о самовредновању, предвиђено је да се квалитет студијског програма оцењује прикупљањем мишљења послодаваца о квалитету дипломираних студената. Резултати који су прикупљени дату су у **Прилогу 4.2.**

6) SWOT анализа елемената квалитета студијског програма

ПРЕДНОСТИ:

- Посматрани студијски програм је квалитетан и формиран у складу са актуелним трендовима у свету; доказ за то је релативно велик број студената који су за СП ДАС Агрономија заинтересовани, а који осим из Србије долазе и из земаља у региону (Босна и Херцеговина) али и из иностранства. [+++]
- Факултет поседује високо квалификоване наставнике ангажоване на посматраном студијском програму; Студијски програм ДАС Агрономија нуди разноврсне предмете, из различитих области биотехнолошких наука што омогућава студентима да изаберу предмете који су сродни теми њихових научних истраживања [+++]
- Усвојени поступци праћења квалитета студијског програма који се редовно спроводе у пракси; осим редовно спровођених анкета студената и запослених,

Стандард 4: Квалитет студијског програма

квалитет наставе је редовна тема на састанцима катедри и наставно-научног већа Факултета [++]

- План и програми студијског курса имају високу способност функционалне интеграције стручних знања и вештина; [++]
- Доступност информација о студијском програму и исходима учења постоји на сајту институције; [++]

СЛАБОСТИ:

- Смањење броја студената; [+++]
- Просечна дужина трајања студија, односно периода од уписа до одбране дисертације није смањена у односу претходни период; [++]

МОГУЋНОСТИ:

- Повећати сарадњу са бившим студентима и кроз формирање истраживачких тимова; [+++]
- Повећати сарадњу са научним и високобразовним институцијама у окружењу; [+++]

ОПАСНОСТИ:

- Нејасна стратегија друштва о финансирању високог образовања, научно-истраживачког и уметничког рада; [+++]
- Недовољна материјална улагања у експериментални научно-истраживачки рад; [++]

ii) Предлог мера и активности за унапређење квалитета студијског програма

SWOT анализа квалитета посматраног студијског програма указала на одређене мање слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности за унапређење квалитета студијског програма:

- Учинити напор да се боље међусобно повежу докторанти определjeni за различите области у оквиру СП ДАС Агрономија, како би се подстакли на сарадњу и мотивисали за повећање ефикасности студирања. Подстицати укључивање доктораната у Европски истраживачки простор путем учешћа на међународним пројектима, чиме би, осим стицања нових компетенција и искуства у научно-истраживачком раду проширили и своја сазнања о могућностима за примену научних резултата у пракси. Такође, радити на повезивању студената ДАС Агрономија са потенцијалним послодавцима из привреде. Ове активности треба да повећају компетенције доктораната за делатности усмерене на примену научних достигнућа у пракси. Истовремено, неопходно је да се финансијски подржи перманентно

Стандард 4: Квалитет студијског програма

унапређивање експерименталног научног рада, што је предуслов за проналажење решења за проблеме у производној пракси. Предмети у оквиру курикулума на ДАС Агрономија треба да уваже и ове аспекте и да се континуирано ажурирају, у складу са достигнућима у науци и са потребама друштва. Наставно-научна већа департмана и Факултета као и сви наставници укључени у извођење наставе на СП ДАС Агрономија овим активностима треба континуирано да доприносе унапређењу овог студијског програма.

Истовремено, неопходно је да оснивачи и надлежна министарства у већој мери него до сада финансијски подрже перманентно унапређивање експерименталног научног рада, што је предуслов за проналажење решења за проблеме у производној пракси.

Задужени: Руководилац студијског програма и Наставно-научно веће департмана, рок: континуирано.

д) Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења – после завршетка студија

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломација

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

а) Опис стања, анализа и процена квалитета наставног процеса

Квалитет наставног процеса на Пољопривредном факултету у Новом Саду се обезбеђује путем интерактивности наставе, укључивања примера у наставу, професионалног рада наставника, сарадника и Студентске службе, доношења и поштовања планова извођења наставе за сваки предмет, као и надзором над квалитетом наставе и предузимањем потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. Квалитет наставног процеса је предмет посебне пажње управљачке структуре Факултета - декана, продекана, Наставно-научног већа Факултета и одговарајућих већа департмана и катедри, студената, студенских организација као и свих осталих релевантних чинилаца који непосредно или посредно у том процесу учествују.

Наставници и сарадници током извођења наставе - предавања и вежби, као и у активностима консултација и вођења семинарских радова, завршних - специјалистичких, дипломских и мастер радова и докторских дисертација, доследно се придржавају одговарајућих правила и процедуре, што подразумева професионалан и коректан однос према студентима.

Систематско праћење квалитета наставе и коректност у односу са студентима је димензија наставног процеса којој се на факултету даје посебан значај, при чему се посебно анализирају оцене од стране студената у процесу оцењивања учесника у настави (резултати анкете су дати у **прилогу 5.1**). Анализом анкета уочава се да је квалитет наставе висок и да наставници и сарадници имају коректан однос према студентима и то показују високе оцене које су добијене као просечне вредности свих предмета на свим студијским програмима.

Сви подаци о студијским програмима, план и распоред наставе (предавања и вежби) као и други подаци од значаја (Упис, Студијски програми, Списак ментора године, Распоред наставе и предаваоница, Календар испита, Стручна пракса, Акредитација наставе, Трошковник студија, Академски календар) су познати и доступни студентима пре одговарајућег семестра путем радног календара и распореда часова истакнутих на огласним таблама и на интернет сајту Факултета. (<http://polj.uns.ac.rs/sr/studije>)

План и распоред наставе је усклађен са потребама и могућностима студената и ресурсима Факултета. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе изведени су у складу са стандардима и дати у прилогу. (**прилог 5.2**)

Интерактивност наставе је на Пољопривредном факултету у Новом Саду заступљена у мери која је одређена циљевима и исходима образовања на сваком студијском програму и појединачним наставним предметима. Врши се стално померање наставног процеса ка практичности и очигледности и избегавању "екс катедра" приступа где год је то потребно и могуће. Овакав приступ је детерминисао укључивање у наставне планове одреднице о обавезности предиспитних садржаја и обавеза типа колоквијума,

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

графичких и семинарских радова, као и значајна улагања средстава у изградњу простора и опремање лабораторија и кабинета на Факултету.

Студенти се, на напред описани начин, максимално укључују у наставни процес у циљу подстицања самосталности у мишљењу и раду као и изражавању креативних потенцијала. Овакав приступ је на Пољопривредном факултету саставни део стратегије обезбеђења квалитета.

Пољопривредни факултет у Новом Саду је обезбедио услове да се на сваком студијском програму и наставном предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује: основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, оптерећење у часовима наставе - путем наставних програма за сваки студијски програм, а наставним плановима предмета датих у књизи предмета, прецизно дефинишу следећи елементи:

- циљ предмета,
- садржај и структура предмета,
- план извођења наставе (пре почетка семестра се за сваки наставни предмет саставља и студентима јавно објављује "План извођења наставе" који подразумева детаљан распоред наставних целина за сваку недељу у семестру, облик и место извођења наставе и средства, односно начин извођења наставе),
- услови за полагање испита и начин оцењивања на предмету
- уџбеници, односно обавезна и допунска литература,
- подаци о наставницима и сарадницима на предмету

Доследност у реализацији плана и распореда наставе на Пољопривредном факултету у Новом Саду је предмет професионалне етике наставника и сарадника и запослених у Студентској служби и осталим структурима подршке.

Наставници и сарадници се стално подстичу на стицање активних компетенција за рад у наставном процесу, у складу са Законом о високом образовању и одговарајућим актима Пољопривредног факултета (**прилог 5.3**).

6) SWOT анализа квалитета наставног процеса

ПРЕДНОСТИ:

- Потпуна примена важећих критеријума за обезбеђење компетентности наставника и сарадника приликом првог избора и даљег напредовања и успостављене подстицајне мере за стицање тих компетенција; [+++]
- Доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе и информација о терминима и плановима реализације наставе на интернет сајту

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Факултета и могућношћу приступа тим информацијама од стране студената путем информационог система факултета; [+++]

- Интерактивно учешће студената у наставном процесу и осавремењене методе наставе и учења, на предавањима и вежбама; [++]
- Уведена пракса системског надзора над квалитетом наставе, од стране структура Факултета - руководилаца студијских програма, шефова катедри, директора департмана, продекана за наставу, као и од стране студената у процесу оцењивања путем анкета у току реализације наставе и након дипломирања, те примена превентивних и корективних мера на основу резултата тог надзора; [+]

СЛАБОСТИ:

- Тенденција, изазвана чињеницом да се компетентност наставника и сарадника првенствено утврђује бројем радова у часописима са СЦИ индексацијом, цитираношћу у оквиру исте базе часописа и оценама студената, прелази у формализам и сопствену супротност, а делимично запоставља друге параметре компетенције - сопствене литературе за наставне предмете, учешће у научним пројектима, развијена техничка и друга решења, допринос у примени знања у индустрији, службним и другим делатностима сл.; [+++]
- Недовољан ниво одговорности студената о потреби присуства и активног учешћа у настави, и поред доступности података о студијским програмима, плану и распореду наставе и информација о терминима и плановима реализације наставе и испитним роковима, те стално тражење решења која нису у складу са стандардима за акредитацију; [+++]
- Приликом избора наставника и сарадника недовољно се вреднује стручна компетентност, односно трансфер знања у привреду; [++]

МОГУЋНОСТИ:

- Проширити листу индикатора за утврђивање компетентности наставника и сарадника; [+++]
- Покретање новог циклуса акредитације високошколских установа у Србији од кога се очекује знатно већа селекција студијских програма приликом акредитације, уз потпуно поштовање свих стандарда за акредитацију; [++]
- Све већа међународна сарадња везана за мобилност наставника и сарадника и могућност развоја нових студијских програма са иностраним факултетима и универзитетима. [+]

ОПАСНОСТИ:

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

- Мала заинтересованост студената за студије у области пољопривреде, изазвана стањем у привреди и пољопривреди Србије, ограниченом могућношћу запошљавања и недостатком пословне перспективе; [+++]
- Пракса одступања од стандарда за акредитацију под дејством социјалних и других утицаја; [++]
- Честа промена законских одредби у високом образовању; [++]
- Неуједначеност примене захтева из стандарда за акредитацију у целом образовном простору Србије, који се односе на минималне компетенције наставника и сарадника - критеријума за избор у звања, изражена и у оквиру државних универзитета, а посебно на приватним универзитетима и факултетима; [++]
- Неадекватан степен усаглашености класификације поља, научних области, ужих области и квалификација (исхода учења) између образовног система, система научних истраживања и система запошљавања (тржишта рада) у Србији и одсуство бриге надлежних државних органа о потреби таквог усаглашавања; [++]

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета наставног процеса

SWOT анализа квалитета наставног процеса на Пољопривредном факултету у Новом Саду је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

- У циљу сталног подизања нивоа компетентности наставника и сарадника Факултета увести сопствени систем вредновања резултата који превазилази минималне критеријуме одређене стандардима за акредитацију, а везане за објављивање радова у часописима са СЦИ индексацијом који су одговарајући за одређену научну област и ужу област и одговарајућу цитираност, те успоставити и друге параметре компетенције везане за литературу за наставним предметима, учешће у научним пројектима и на научним конференцијама, развој техничких и других решења, рад на примени знања у привреди, услужним и другим делатностима и сл. - задужени: Руководиоци студијских програма, Ментори докторских студија и Наставно-научна већа департмана, рок: континуирано,
- Максимално радити на подизању одговорности студената о потреби присуства и активног учешћа у настави, уместо сталног тражења решења која нису у складу са стандардима за акредитацију, организовањем тематских трибина - задужени: руководиоци студијских програма, шефови катедри и Наставно-научна већа департмана, рок: стална, трајна активност,
- Пољопривредни факултет, са осталим факултетима Универзитета у Новом Саду треба да покрене иницијативе за потпуно усаглашавање класификације поља, научних области, ужих области и квалификација (исхода учења) између образовног система, система научних истраживања и система запошљавања (тржишта рада) у

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ**
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад
**Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија**

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Србији - задужени: Управа Факултета и Наставно-научно веће Факултета, рок:
континуирано.

д) Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.2.б Распоред наставе 2022/23

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

a) Опис стања, анализа и процена квалитета наставника и сарадника

Наставници и сарадници ангажовани на посматраном студијском програму су квалификовани и имају високе компетенције у наставном и научном раду. Факултет врши редовну евалуацију своје политике и процедура везаних за избор наставног кадра као и за праћење квалитета и компетентности наставника и сарадника.

У реализацији посматраног студијског програма укључена су 125 наставника, 90 са пуним радним временом. Овај број одговара потребама студијског програма и довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму и одговори свим интересовањима кандидата. Просечно оптерећење наставника по овом студијском програму је 0,18 часа, проценат часова активне наставе који изводе наставници са пуним радним временом износи 71,62%. Подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) доступни су јавности на сајту Факултета. Факултет периодично именује руководиоца студијског програма из реда наставника ангажованих на студијском програму.

Укупан преглед ангажованих наставника и сарадника даје се кроз Извештај о параметрима студијског програма у прилогу.

Пољопривредни факултет у Новом Саду обезбеђује потребан и довољан квалитет наставника и сарадника пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави. У **табели 7.1** је дат Преглед броја наставника по звањима и статусу на Пољопривредном факултету у Новом Саду, укупно у сталном радном односу запослено је 169 наставника. Из ове табеле се уочава да је укупан број редовних професора на факултету 82 са пуним радним временом. У звању ванредног професора на факултету је 45 наставника. У наставном звању доцент на Пољопривредном факултету је запослено 42 наставника. Поред тога, постоје и пет наставника ангажованих по уговору. На факултету су запослена и три предавача за страни језик. На факултету у наставни процес укључено је 30 сарадника, од којих је један ангажован по уговору.

У циљу обезбеђења квалитета установљени су документи којима су унапред прописани услови за избор наставника и сарадника. Посебно се, као обавезујући документи, примењује Правилник о поступку за стицање звања и заснивања радног односа наставника, сарадника и истраживача (**прилог 7.1**). Процедура избора наставника и сарадника је јавна и доступна оцени стручне и шире јавности путем објављивања комисијских извештаја на интернет страницама Факултета и у Билтену на интернет страници Универзитета у Новом Саду (за наставнике), а коначан избор наставника врши Универзитет у Новом Саду, у складу са Законом.

Пољопривредни факултет у Новом Саду се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава законских одредби, правила и критеријума Универзитета у

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Новом Саду, одредби Статута Факултета и прописаних сопствених поступака, правила и критеријума путем којих при избору оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Поред напред наведених услова, као посебан услов се примењује оцена наставника и сарадника од стране студената. Такође се посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима и другим областима привредног и друштвеног живота.

Пољопривредни факултет у Новом Саду има могућност систематског праћења и оцењивања научне, истраживачке и педагошке активности наставника и сарадника путем "Картона научног радника". Факултет се доследно придржава захтева стандарда за акредитацију који се односе на потребан број наставника, њихову структуру и оптерећење. Као илустрација, у **прилогу 7.2** је дат број запослених наставника у односу на укупан број студената. Из прилога се уочава да на једног наставника долази нешто преко 20 (20,75) студената.

Научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника се подстиче перманентном едукацијом. Омогућено је усавршавање путем студијских боравака, специјализација и учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Пољопривредни факултет у Новом Саду је организатор више реномираних научних конференција и научно-стручних скупова и на тај начин непосредно стимулише наставнике и сараднике на усавршавање.

Пољопривредни факултет у Новом Саду примењује дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка. У наведеном смислу су посебно разрађени критеријуми које морају задовољити сарадници који се први пут запошљавају, у које улазе године старости, успех на студијама, период студирања, исказана склоност за научни и педагошки рад и друге карактеристике. Са друге стране поред формалних услова евидентно је да се у одређеним секторима везаним за напредовање младих кадрова не постижу жељени резултати и да квалитет рада младих кадрова постаје веома сложено питање.

6) SWOT анализа квалитета наставника и сарадника

ПРЕДНОСТИ:

- Јавност поступка избора: на нивоу катедри - предлагања, на нивоу Факултета – усвајања предлога за избор наставника и избора сарадника, а на нивоу Универзитета избора наставника; **[++]**
- Усаглашеност поступка избора наставника и сарадника са законским прописима, критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију; **[+]**
- Неформална политика дугорочне селекције, сталне едукације и усавршавања и вредновања педагошких и истраживачких способности наставничког и истраживачког подмлатка, заснована на критеријумима за избор, програмираним

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

докторским студијима, оценама од стране студената, учешћу на пројектима, научној продукцији и пројектовању каријере од сарадника до највиших звања; **[++]**

- Делимично праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника. **[+]**

СЛАБОСТИ:

- Непостојање процедура које се тичу образовања наставника и сарадника из области педагогије и психологије; **[+++]**
- Непостојање конкретних процедура и концепта за усавршавање и обезбеђење квалитета наставника и сарадника; **[+++]**
- Недовољан системски надзор и оцењивања квалитета наставника и сарадника и разноврсност подстицаја педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника; **[++]**

МОГУЋНОСТИ:

- Отварање европског и светског образовног простора за размену наставника и сарадника и повишена могућност стицања потребних компетенција и подизања квалитета наставника и сарадника; **[+++]**
- Уређеност критеријума, прописа, стандарда и поступака за рад у високообразованој делатности у Републици Србији; **[+++]**

ОПАСНОСТИ:

- Неуједначеност примене критеријума, прописа и стандарда за рад у образовној делатности у целом образовном простору Србије, који се односе на минималне компетенције наставника и сарадника - критеријума за избор у звања, изражена и у оквиру државних универзитета, а посебно на приватним универзитетима и факултетима; **[+++]**
- Недовољан ниво издвајања државе за делатност високог образовања у односу на издвајања за друге, мање значајне потребе. Ипак, потребно је истаћи да је процентуални удео државних издатака за образовање у укупном ГДП и удео државних издатака за образовање у укупном издацима државе у односу на Централне и Источне Европе сасвим адекватан.¹ **[++]**

ii) Предлог мера и активности за унапређење квалитета наставника и сарадника

¹ Доступни подаци Светске банке указује да је процентуални удео државних издатака за образовање у укупном ГДП у току 2010. године износио 4,33% док је удео државних издатака за образовање у укупном издацима државе износио 10,10%.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

SWOT анализа квалитета наставника и сарадника на Пољопривредног факултета у Новом Саду је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

- Подизати ниво компетентности наставника и сарадника Факултета и постепено уводити услове за избора наставника и сарадника у виша звања који превазилазе минималне критеријуме одређене стандардима за акредитацију - задужени: Наставно-научна већа департмана и Наставно-научно веће Факултета, рок: трајно.
- Вршити праћење и унапређивање квалитета наставника и сарадника, водити рачуна о квалитету и компетенцијама наставног особља, подржати међународну сарадњу и мобилност наставника и сарадника са циљем стручног усавршавања, али и иновирање наставних планова и програма.

д) Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статусу наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилници о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Прилог 7.3. Извештај о параметрима студијског програма

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 8: Квалитет студената

а) Опис стања, анализа и процена квалитета студената

Пољопривредни факултет у Новом Саду обезбеђује квалитет студената примарном селекцијом студената при упису, на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави у складу са унапред утврђеним критеријумима полагања испита, сталним анализама резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. Пољопривредни факултет у Новом Саду обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама.

Све релевантне информације везане за студирање су доступне студентима и у писаној форми (брошуре Факултета) и у електронској форми на интернет страници Факултета. Факултет сваке године организује промоције институције и студијских програма у средњим школама и на тај начин потенцијалне студенте непосредно информише о студијским програмима и свим детаљима везаним за студије. На наведени начин су до сада остварен делимичан успех на малом броју студијских програма.

При селекцији студената за упис, Факултет у складу са законом вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту. У **табели 8.1** дат је преглед броја студената по студијским програмима и годинама студија у школској 2021/22. години. Стопа успешности студената која се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма, указује да је на студијском програму завршило студије за 4 године, даје се у **табели 8.2**.

Сви елементи процеса пријема студената регулисани су Правилником о начину бодовања и ближим мерилима за утврђивање редоследа за упис кандидата на акредитоване студијске програме Пољопривредног факултета у Новом Саду који је дат у **прилогу 8.1** овог Извештаја.

На Пољопривредном факултету је загарантована потпуна једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго опредељење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање). Обезбеђена је и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Студенти Пољопривредног факултета су унапред упознати са обавезом похађања и активног учешћа у настави. Наведена обавеза или обавезе су посебно наглашене и у плану сваког наставног предмета као "предиспитна обавеза или обавезе".

Оцењивање студената на Пољопривредном факултету се врши према унапред објављеним критеријумима и правилима. У складу са тиме постоји и адекватна нормативна документација. Наставни план сваког наставног предмета садржи прецизно утврђене критеријуме и правила и доступан је студентима пре почетка наставе. За наведени процес

Стандард 8: Квалитет студената

установљен је и Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту који је дат у **прилогу 8.2**. Истим Правилником и другим документима су описане процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања (**прилог 8.3**).

Методе оцењивања су прилагођене наставном предмету, а у поступак оцењивања уgraђena је и оцена способности студената да примене стечена знања и вештине. Услови реализације и организација студијских програма, као и објективност, етичност и коректност наставника током оцењивања студената је, између остalog, предмет оцене студената у анкетном процесу.

У процесу самовредновања Факултет је формирао додатне прилоге који се базирају на усвојеним правилницима Факултета. У додатном **прилогу 8.4** дати су резултати анкета студената о процени објективности оцењивања. У **прилогу 8.5** су приказани резултати анкета студената о процени услова и организације студијских програма. Резултати су дати у облику Извештаја о анкетирању студената – вредновање услова рада. У извештају, резултати анкета студената су дати по студијским програмима, годинама када су прикупљени и годинама студија и сумарно за читав Факултет.

На сваку врсту неправилности могуће је реаговати корективним мерама у складу са одредбама одговарајућих докумената (Статут факултета, Правилник о полагању испита) првенствено ради утврђивање узрока и узрочника неусаглашености и њиховог отклањања.

Пољопривредни факултет у Новом Саду је студентима омогућио одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању у складу са законом, првенствено обезбеђењем услова за рад Студентског парламента, али и различитим другим облицима (обезбеђење простора и опреме и финансијским подстицајима). Посебно се, у овом смислу, истиче помоћ Факултета организовању студентских скупова и различитих облика такмичења. Поред тога, студенти организују веома успешне размене, посете и стручна усавршавања преко међународних студентских организација.

6) SWOT анализа квалитета студената

ПРЕДНОСТИ:

- Потпуно и детаљно дефинисане процедуре и критеријуми пријема студената, процедуре и информације о студијама и процедуре и критеријуми оцењивања на сваком наставном предмету и години студија; [+++]
- Обезбеђена једнакост и равноправност студената при пријему и у току студија, по свим основама, укључујући и студенте са посебним потребама и одговарајућу инфраструктуру за те студенте; [+++]
- Заступљеност рада на планирању и развоју каријере студената, у оквиру основних и мастер студија - великом могућношћу избора студијских програма, и студијских

Стандард 8: Квалитет студената

група (модула) и изборних предмета, затупљеношћу практичног и истраживачког рада на наставним предметима; [++]

- Обавезна пракса на свим студијским програмима, а на докторским студијама учешћем у научноистраживачким пројектима које реализује Факултет; [++]
- Уведене методе, поступци, критеријуми и пракса оцењивања, од стране студената, студијских програма, наставних предмета и исхода учења, на свакој години студија и поступци реализације корективних мера; [++]
- Суштински обезбеђена слобода студентског организовања и формално обезбеђено учешће студената у одлучивању; [++]
- Обезбеђена је добра доступност информација о студијама; [++]

СЛАБОСТИ:

- Тешкоће у примени анализе пролазности студената по студијским програмима и годинама студија; [+++]
- Још увек недовољна усклађеност метода оцењивања са исходима студијских програма, на свим наставним предметима; [++]

МОГУЋНОСТИ:

- Уређеност критеријума, прописа, стандарда и поступака за рад у високообразованој делатности у Србији; [++]
- Отварање европског и светског образовног простора за размену студената и повишена могућност стицања потребних компетенција и подизања квалитета студената; [+]
- Заинтересованост, најбољих студената, чији број је релативно низак, за сопствени утицај на квалитет исхода учења на Факултету. [+]

ОПАСНОСТИ:

- Динамично опадање броја уписаних студената на Факултет; [+++]
- Опадање просечне оцене, односно успеха и току претходног школовања потенцијалних студената изазван стањем у привреди Републике Србије и малом вероватноћом запошљавања; [+++]
- Ниска пролазност са нижих на више године, што је посебно присутно приликом преласка са прве на другу годину; [+++]
- Неадекватан начин финансирања Факултета (по броју буџетских студената / студенту), што неминовно доводи до смањења критеријума и веће пролазности чиме се уништава основна функција Факултета; [++]

Стандард 8: Квалитет студената

- Пракса да се студентско организовање и учешће у одлучивању своди на заступање личних и партикуларних интереса појединаца. [++]

ii) Предлог мера и активности за унапређење квалитета студената

SWOT анализа квалитета студената на Пољопривредном факултету у Новом Саду је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

- Покушати повећати просечну оцену кандидата из средњих школа који уписују Факултет, методе: промоцијом сопствених студијских програма и њихових исхода учења, могућностима стицања знања, вештина, истраживачког потенцијала и компетенција за запошљавање, могућностима интернационализације у облику размене студената - задужени: наставници и сарадници, шефови катедри, директори департмана, рок: стална активност,
- Потпуно ускладити метода оцењивања са исходима студијских програма, на свим наставним предметима - задужени: наставници, руководиоци студијских програма, шефови катедри, директори департмана, рок: стална активност,
- Организовати анализу пролазности студената по предметима, програмима и годинама студија и применити корективне мере, имати у виду да је основ лоше пролазности интересовање студената, - задужени: Наставно-научно веће факултета, шефови катедри и управа Факултета, рок: стална активност,
- Подизање нивоа свести студената да за своје представнике у органима студентског организовања и учешћа у одлучивању на Факултету и заступање интереса студената који прихватају прописе и стандарде укључивања у европски образовни простор препустити студентским организацијама да тај процес реализују самостално, без икаквог утицаја Факултета – задужени: управа Факултета, студент продекан, рок: стална активност.

д) Показатељи и прилози за стандард 8:

[**Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима, и годинама студија на текућој школској години**](#)

[**Табела 8.2. Стопа успешности студената**](#)

[**Прилог 8.1. Правилник о процедуре пријема студената**](#)

[**Прилог 8.2. Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту**](#)

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад**
**Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија**

Стандард 8: Квалитет студената

Прилог 8.3. [Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Прилог 8.4. [Анкете студената о процени услова и организације студијских програма](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

а) Опис стања, анализа и процена квалитета уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса

Пољопривредни факултет у Новом Саду је Статутом увео одредницу везану за своју издавачку делатност где је дефинисана и делатност издавања уџбеника. Поступак пружања документационо-информационих услуга, чијом применом се студентима обезбеђују уџбеници и друга литература неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.

Настава из сваког наставног предмета је покривена одговарајућим уџбеницима. На Пољопривредном факултету студентима је на располагању библиотека опремљена потребним бројем библиотечких јединица. У саставу библиотеке је и читаоница са 66 места за студенте.

Ради обезбеђења квалитета уџбеника, литературе и библиотечких ресурса Пољопривредни факултет у Новом Саду је донео следеће опште акте: Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности (**прилог 9.1**).

Фонд библиотеке се састоји од уџбеничке, научне и стручне литературе. Постоји довољан број уџбеника, приручника, енциклопедија, зборника радова и речника потребних за рад. У **табели 9.1** дати су подаци о броју и врстама библиотечких јединица на Пољопривредном факултету у Новом Саду. Из овог прилога се види да књижни фонд чини 46.906 књига од којих је највећи број уџбеника и јединица из општег фонда. Око 5.400 наслова су на страним језицима. На располагању су преко 2.500 наслова серијских публикација. У библиотеци се чува око 18.000, дипломских, мастер и специјалистичка радова, магистарских теза и докторских дисертација.

У **табели 9.2** су приказани наслови уџбеника и монографија чији су аутори запослени на Пољопривредном факултету. Богата продукција је резултат потребе да се студентима обезбеди адекватна и савремена литература, усклађена са променама планова и програма предмета акредитованих студијских програма.

Књиге набављене за поједине департмане инвентаришемо, обрадимо и заведемо у Централној библиотеци, те их путем задужења одговорног лица смештамо у библиотеке департмана.

За потребе корисника библиотека има развијену међубиблиотечку позајмицу са другим библиотекама у земљи, а преко библиотеке Матице српске и са библиотекама у иностранству.

Постоји интранет мрежа библиотеке, која је истовремено део академске рачунарске мреже Универзитета у Новом Саду (ЦИТ - УНС) те путем ње има приступ глобалној рачунарској мрежи - интернету. У библиотеци је запослено два високо образована библиотекара и једно техничко лице. У библиотеци су инсталирана три рачунара и сервер.

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Студенти су систематски упознати са начином рада у библиотеци путем обавештења које добијају студенти при упису у библиотеку, као и обавештењем које стоји на вратима просторија библиотеке.

Пољопривредни факултет у Новом Саду посебну пажњу посвећује обезбеђивању потребних информатичких ресурса за потребе наставног и научноистраживачког процеса. У **прилогу 9.2** дат је попис информатичких ресурса који су на директан или индиректан начин везани за процесе образовања студената. Студентима су на располагању 64 радне станице у рачунарским лабораторијама, три станице у холу Факултета и већи број станица које се налазе на Департманима. Поједини наставници располажу са већим бројем монитора повезаних на исти рачунар чиме се повећава продуктивност рада и смањује потреба за штампањем документације. Све предаваонице су опремљене рачунаром и пројектором.

6) SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

ПРЕДНОСТИ:

- Постојање електронских верзија јавно доступних уџбеника (<http://polj.uns.ac.rs/sr/udzbenici>) [+++]
- Интернет веза библиотеке Факултета са библиотекама у земљи и иностранству и њен приступ референтним базама података часописа, уџбеника и других литературних извора; [+++]
- Постојање општих аката о уџбеницима и издавачкој делатности и поступање по њиховим одредбама и одговарајућим процедурама; [++]
- Релативно добра покрivenост наставних предмета уџбеницима и осталим училима; [++]
- Висока разноврсност структуре и значајан обим библиотечког фонда; [++]

СЛАБОСТИ:

- Немогућност обезбеђивања довољног броја квалификованих лица у области информационих технологија; [+++]
- Још увек недовољна покрivenост наставних предмета сопственим уџбеницима и осталим училима; [++]
- Неравномерност структуре библиотечког фонда; [++]
- Недовољни информатички ресурси у погледу броја и структуре лиценцираних софтверских алата.[+]

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

МОГУЋНОСТИ:

- Доступност референтних база података часописа, уџбеника и других литературних извора путем библиотеке Факултета, Универзитета и академске мреже; [+++]
- Почетак озбиљнијег надзора над легалношћу примене софтвера свих врста у Републици Србији, укључујући и установе високог образовања. [+]

ОПАСНОСТИ:

- Немогућност обезбеђивања квалификованих лица у области информационих технологија у будућем периоду. Информационе технологије, са адекватним информационим процесима, су критичан елемент креирања свих процеса на Факултету. Оне су незамењив елемент у свим процесима пошто обезбеђују адекватне и објективне информације, њихову анализу и дистрибуцију. [+++]
- Недовољан ниво улагања државе у образовну и научноистраживачку делатност, што се посебно рефлектује на могућност обезбеђења уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса. [++]

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

SWOT анализа квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Пољопривредни факултет у Новом Саду је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

- У поступку планирања пословања Факултета у укупном буџету повећати учешће средства за подстицање сопствене издавачке делатности и системски заснован развој часописа са потенцијалном међународном препознатљивости.
- Сачинити снимање постојећих информатичких инсталација и план за побољшање капацитета истих.
- Побољшати капацитет инсталација

д) Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ**
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад
Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

а) Опис стања, анализа и процена квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке

На Пољопривредном факултету у Новом Саду су, путем Статута, Акта о организацији и систематизацији радних места и организационом шемом, прецизно утврђене надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку. Тиме се, као и сталним надзором и провером њиховог рада од стране Савета Факултета и надлежних државних органа, који контролисаје рада у претходном периоду врше у континуитету, обезбеђује квалитет управљања Факултетом у целини.

У **табели 10.1** је приказан број ненаставних радника стално запослених на Пољопривредном факултету у Новом Саду и њихова структура у оквиру одговарајућих организационих целина. Укупан број ненаставног особља на Факултету је 97. Поред наведеног броја Факултет ангажује већи број техничких лица путем зависних предузећа.

Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању Факултетом су утврђени Статутом, Актом о организацији и систематизацији радних места и организационом шемом, а у складу са законом. Наведеним документима дефинисани су: структура, организационе јединице, њихов делокруг рада, као и њихова координација (**прилог 10.1**).

На Пољопривредном факултету органи управљања су:

- највиши орган управљања Савет факултета,
- извршно управљање у надлежности декана и продекана,
- административним процесима руководи секретар факултета,
- стручни орган Факултета је Наставно-научно веће и Комисије које именује то Веће,
- наставни и научни процеси су организовани децентрализовано - у 8 департмана којима управљају Директори департмана, Управници института и шефови припадајућих катедри.

Пољопривредни факултет у Новом Саду систематски надзире и оцењује сопствену организацију и квалитет управљачких процеса, као и рад управљачке структуре и ненаставне подршке и предузима мере за њихово унапређење. Активности надзора и оцењивања се реализују путем Савета Факултета који, поред доношења одлука из своје надлежности, периодично анализира квалитет рада и одлука извршних управљачких структура факултета, департмана и стручних служби.

На Пољопривредном факултету у Новом Саду је посебна пажња посвећена праћењу и оцењивању односа управљачке и структуре ненаставне подршке према студентима и

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

мотивације у раду са студентима. Рад и деловање управљачке и структура ненаставне подршке подложни су оцени путем анкетирања:

- наставника и осталих запослених лица (анкета се реализује на крају сваке школске године),
- студената (анкету за оцену рада управе Факултета и свих његових делова, попуњавају је студенти у току летњег семестра).

У **прилогу 10.2** приказани су резултати анкете студената о процени служби факултета и услова рада. Резултати су дати у облику Извештаја о анкетирању студената – вредновање служби факултета и услова рада. У извештају, анкета је вршена по студијским програмима, у складу са чиме су приказани и резултати.

Поред наведене анкете анализа наведене проблематике врши се и путем анализа резултата анкете запослених о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби, који се дају у додатном прилогу **прилогу 10.2б**.

Пољопривредни факултет у Новом Саду обезбедио је и стално усаглашава број и квалитет запослених у структурима ненаставне подршке у складу са потребама својих процеса, као и у већини сектора чији је оснивач држава бројност број запослених је изнад "техничких критеријума" из стандарда за акредитацију, док је квалитет са друге стране битно ограничен могућностима финансирања, односно зарадама које су према прописима предвиђене за одређене нивое квалификација.

6) SWOT анализа квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке

ПРЕДНОСТИ:

- Перманентно праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење њиховог рада; [+++]
- Дефинисана надлежност органа управљања, пословођења и стручних органа; [+++]
- Примена поступака надзора над радом и оцењивања квалитета рада органа управљања Факултетом и структура ненаставне подршке од стране студената и других заинтересованих страна; [+++]
- Установљени општи акти и процедуре оцењивања квалитета управљања Факултетом и рада структуре ненаставне подршке и процедуре за примену мера унапређења; [++]
- Доступност релевантних информација о квалитету рада органа управљања и структура ненаставне подршке; [++]

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

- Прецизно дефинисана организациона структура Факултета, заснована на децентрализованом управљању; [+]
- Дефинисани услови напредовања запослених у структурама ненаставне подршке, планирање и реализација процеса њиховог сталног усавршавања; [+]

СЛАБОСТИ:

- Организациона структура Факултета формирана је пре више деценија и не одговара објективним потребама и рационализацији радних процеса; [++]
- Релативно ниске зараде које онемогућавају адекватна кадровска решења у појединим секторима; [+++]
- Висок степен сложености организационе структуре Факултета; [++]
- Недовољан ниво интеграције и сарадње основних организационих целина Факултета - департмана на реализацији наставног и научноистраживачког и процеса примене, условљен величином и сложеношћу Факултета. [+]

МОГУЋНОСТИ:

- Могућности за перманентно образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља Факултета; [+]

ОПАСНОСТИ:

- Ниво зарада који је обезбеђен путем буџетског финансирања није довољан за трајно радно ангажовање лица информатичке струке, услед овога није могуће у радни однос примити довољан број лица чиме се директно угрожава стабилност информатичке инфраструктуре Факултета; [+++]
- Наведени ниво зарада ствара и мање упадљиве проблеме који се тичу радних места која захтевају виши ниво стручности; [++]
- Неодговарајуће прихватање чињенице од стране надређених институција - стручних органа Универзитета у Новом Саду и надлежних државних органа да је Пољопривредни факултет у Новом Саду високошколска и научна установа високе сложености, да његова делатност обухвата велики број научних поља и научних овласти. [++]

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

SWOT анализа квалитета управљања и квалитета ненаставне подршке на Пољопривредном факултету у Новом Саду је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

- Променити организациону структуру Факултета у правцу снижења њене сложености и повишења погодности управљања - задужени: управа Факултета, рок: стална активност,
- Јачати интеграционе везе између основних организационих целина Факултета - департмана на основама вишег степена сарадње на реализацији студијских програма, заједничких научноистраживачких пројеката и заједничких пројеката у области примена (стручног рада),

д) Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. [Број ненаставних радника стално запослених у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. [Шематска организациона структура високошколске установе](#)

Прилог 10.2. [Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Прилог 10.2.б [Анализа резултата анкете запослених о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

а) Опис стања, анализа и процена квалитета простора и опреме

Квалитет простора и опреме, Пољопривредни факултет обезбеђује кроз адекватан обим и структуру. Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду поседује зграду са три ламеле (на адреси Трг Доситеја Обрадовића 8 у Новом Саду) укупне бруто површине од 20.482,69 м². Простор факултета обезбеђује све неопходне урбанистичке, техничке, хигијенске и друге услове неопходне за рад овакве установе. Наведена површина директно условљава високе трошкове комуналних услуга.

Наставни процес се на Факултету одвија у две смене и према броју студената на свим нивоима (3.456) и укупном простору (20.482,69 м²) што износи 5,93 м² по студенту и додатним простором од 4.261 м² на огледним добрима факултет располаже 24.743,69 м², односно са 7,16 м² бруто простора по студенту. Преглед наведених површина дат је у наредној табели.

Ред. број	Адреса	Површина (м ²)
1а.	Ратарски павиљон	4.894,83
1б.	Хемијски павиљон	4.841,31
1в.	Сточарски павиљон	5.672,99
1г.	Деканат са предаваоницама	3.841,62
1д.	Анекс техника / сточарски департман	1.231,94
1.	Три зграде у Новом Саду, Трг Доситеја Обрадовића 8	20.482,69
2.	Пет зграда на Огледном пољу за виноградарство у Ср. Карловцима, Карловачких Ђака 35.	775
3.	Две зграде на Огледном пољу за воћарство на Римским Шанчевима, Салаш 69.	638
4.	Једна зграда на огледном пољу за сточарство у Темерину, Пустара бб.	2.416
5.	Један стакленик и три пластеника 135+297	432
7.	Укупна површина помоћних зграда на огледним добрима, стакленика и пластеника	4.261,00
	Укупна површина објекта Факултета	24.743,69

Настава се одвија у 1 амфитеатру, 5 великих предаваоница, 21 мањих предаваоница, 16 вежбаоница, 107 просторија у којима се налазе лабораторије за експерименталну наставу и 4 информатичко-рачунарске лабораторије. Факултет располаже са 13 просторија у којима се одржавају испити, одбране завршних радова и седнице.

Факултет располаже укупним капацитетом од 3.711 места, односно 7.622,87 м² нето простора за извођење наставе. Пошто се настава обавља у две смене то по студенту износи 4,41 м² нето простора, односно 2,15 места по студенту.

Факултет располаже са укупно 272 канцеларије. Факултет има обезбеђен простор за административне и друге послове: за студентску службу 1 канцеларију са још две помоћне просторије, 5 канцеларија за финансијско-рачуноводствену службу, просторију за писарницу и архиву, канцеларију за секретара, секретарију декана, декана, 4 канцеларије

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ**
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад
Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

за продекане, 1 канцеларија за администратора мреже, свечану салу, ресторан за студенте, просторију за техничку службу, магацин, гаражу, књижару и банку и низ других помоћних просторија. Факултет поседује 6 потпуно реновираних и опремљених двокреветних гарсоњера, намењене за смештај гостију Факултета. Структура наведеног простора приказана је у наредној табели.

Редни број	Опис	Површина (м2)	Број просторија	Структура
1.	Амфитеатар	280,00	1	1,4%
2.	Предаваонице	2.296,74	26	11,2%
3.	Вежбаонице за наставу	801,90	16	3,9%
4.	Лабораторије за студенте	3.476,33	107	17,0%
5.	Рачунарске лабораторије	154,67	4	0,8%
6.	Сале за наставу, седнице и одбране	613,23	13	3,0%
7.	Канцеларије	5.862,24	272	28,6%
8.	Простор за помоћне делатности	416,29	11	2,0%
9.	Технички и магацински простор	315,06	9	1,5%
10.	Санитарни чврлови	620,24	25	3,0%
11.	Лифтови и степеништа	524,70	18	2,6%
12.	Ходници и холови	5.121,29	19	25,0%
Укупно		20.482,69	521	100,0%

Факултет има право коришћења над земљиштем у површини од 270,0448 ха и власништво над 3,900 ха земљишта, што укупно чини 273,9448 ха. Исто је распоређено на огледним добрима Факултета Воћарства и виноградарства укупно 75,4925 ха на три локације. Поред тога, има право коришћења преко 250 ха обрадивог земљишта на огледним добрима Департмана за ратарство и повртарство (56,5250 ха) и Департмана за сточарство (116,3255ха) и у оквиру Департмана за економику пољопривреде и социологију села (25,6018 ха). Преглед истог даје се у наредној табели:

Катастарска општина	Површина	Департман	Власник
Суботица	3,8947	Департман за ратарство и повртарство	Држава
Нови Сад	50,8208	Департман за ратарство и повртарство	Држава
Каћ	1,8095	Департман за ратарство и повртарство	Држава
Бачки Јарак	14,9129	Департман за сточарство	Држава
Бачки Јарак	48,6511	Департман за сточарство	Држава
Темерин	4,4542	Департман за сточарство	Држава
Темерин	4,8008	Департман за сточарство	Држава
Темерин	6,0620	Департман за сточарство	Држава
Темерин	11,0839	Департман за сточарство	Држава
Темерин	26,3606	Департман за сточарство	Држава
Чортановци	0,6400	Департман за воћарство и виноградарство	Држава
Марадик	19,8300	Департман за воћарство и виноградарство	Држава
Ченеј	22,8125	Департман за воћарство и виноградарство	Држава
Сремски Карловци	28,3100	Департман за воћарство и виноградарство	Држава
Ченеј	3,9000	Департман за воћарство и виноградарство	Факултет
Бачко Петрово Село	25,6018	Департман за економику пољопривреде и социологију села	Држава
Укупно	273,9448		

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Факултет поседује централну библиотеку површине 76,50 м² и студентску читаоницу површине 119,25 м² са 66 места и укупно 46.906 библиотечких јединица. Факултет поседује 4 рачунарске лабораторије укупне површине 154,67м² и 64 рачунара, а на интерну мрежу Факултета прикључено је 390 рачунара.

Целокупна настава се одвија у простору на коме је носилац права коришћења Пољопривредни факултет Нови Сад, у оквиру кампуса Универзитета у Новом Саду. Целокупан простор има употребну дозволу за обављање наставно-научне делатности и у складу са тим задовољава урбанистичке, техничко-технолошке и хигијенске услове.

Факултет располаже одговарајућом техничком опремом за савремено извођење наставе. У библиотеци факултета су три компјутера. У амфитеатру и 5 предаваоница и 26 вежбаоница су уgraђени стационарни уређаји за презентацију предавања. У 4 специјализоване информатичке лабораторије има 64 компјутера и сви су умрежени на интернет. Ова опрема се користи и за израду завршних и научних радова студената. Факултет располаже са укупно 390 рачунара и сви су са прикључком на интернет 24 часа.

Целокупна опрема је безбедна за рад и извођење наставе у складу са здравственим и сигурносним стандардима о чему су студенти посебно обавештени преко упутства за коришћење. Факултет сваке године за наставнике и сараднике организује обуку о противпожарној заштити. Поступак одржавања опреме је дефинисан посебним документима.

За рад студентског парламента и студентских организација Факултет је обезбедио 3 просторије.

За извођење студијских програма Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне и стручне базе, као и наставно научне базе у привреди. У оквиру сарадње са привредом Факултет је ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у одговарајућим предузећима

Пољопривредни факултет сачињава зграда која се састоји од приземног централног дела у којој се налазе просторије опште намене (деканат, студентска и административна служба, просторије за рад студентских организација, ресторан за студенте и наставнике, сале за седнице и промоције, скриптарница, банка), амфитеатар, 5 већих предаваоница, пространи холови и ходници (који омогућавају окупљање већег броја студената и наставника), као и три петоспратна павиљона (ратарски, сточарски и хемијски) и анекс (пољопривредне технике) који у свом склопу поседују предаваонице, вежбаонице, лабораторије за експерименталну наставу и научно-истраживачки рад, компјутерске лабораторије, интернет учионице, кабинете наставника и сарадника и друге неопходне просторије. У истом делу налази се просторија за сецирање животиња, ренген сала и Ветеринарска клиника.

Током претходних година извршено је комплетно реновирање већег дела Факултета и опремање лабораторија у укупној вредности преко 40.000.000 динара.

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

У табели 11.2 је приказан списак опреме у власништву Факултета која се користи у настави и научно-истраживачком раду. Иста је верификована у поступку акредитације Факултета као научне установе.

Спецификација лабораторијског простора је дата у **прилогу 11.2**. Из овог прилога се уочава, као што је раније изнето, да Пољопривредни факултет располаже са 107 просторија у којима се налазе лабораторије за експерименталну и другу наставу укупне површине 3476,33 м² са 1104 места. Према Статуту Факултета наведени простор је организован у 36 лабораторија од којих су следеће акредитоване:

1. Лабораторија за испитивање земљишта, ђубрива и биљног материјала,
2. Лабораторија за биолошка истраживања и пестициде. Лабораторија се састоји од 2 одељења,
  - Одељење за физичко-хемијска испитивања пестициде,
  - Одељење за биолошка истраживања у фитопатологији,
3. Лабораторија за контролу квалитета хране за животиње и анималних производа,
4. Лабораторија за испитивање квалитета млека,
5. Лабораторија за погонске машине и тракторе – Национална станица за званична испитивања трактора према правилима ОЕЦД.

Поред наведеног наставино-научне базе Пољопривредног факултета чине и два огледна добра (Департмана за сточарство и Департмана за воћарство и виноградарство), ветеринарска клиника, 18 центара и два центра изузетних вредности.

Наведене наставно-научне и стручне базе су веома битан сегмент образовног процеса Пољопривредног факултета у Новом Саду. У **прилогу 11.3** дат је приказ наставно-научних база. Пољопривредни факултет у Новом Саду има склопљене уговоре са бројним привредним организацијама, чију инфраструктуру користи као наставно-научне базе.

6) SWOT анализа квалитета простора и опреме

ПРЕДНОСТИ:

- Наменски пројектована зграда која задовољава све потребе за извођење наставе и научноистраживачког рада; [+++]
- Постојање ветеринарске клинике и пратећих капацитета; [+++]
- Релативно добра информатичка инфраструктура; [++]
- Задовољавајућа опремљеност техничком, лабораторијском и осталом опремом; [++]

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

СЛАБОСТИ:

- Високи трошкови функционисања објекта; што сте посебно односи на трошкове грејања, будући да основни објекат Факултета има преко 20 хиљада квадратних метара; [+++]
- Непостојање нормативне документације о коришћењу простора; услед наведене околности могуће је оценити да постоји велика нерационалност у коришћењу простора; [+++]
- Неадекватна подела простора између појединих департмана и/или научних дисциплина; [+++]
- Незадовољавајуће особине објекта са аспекта енергетске ефикасности; наведене особине су у претходном периоду знатно побољшане кроз замену прозора, уградњу термо глава на радијаторима и измене других елемента на објекту; [++]

МОГУЋНОСТИ:

- Интензивније укључивање у националне и међународне пројекте са циљем да се обезбеде додатна средства за набавку савремене опреме; [++]
- Додатна сарадња са привредним субјектима; [++]
- Придруживање Европској унији и приступ фондовима; [0]

ОПАСНОСТИ:

- Недостатак финансијских средстава; а посебно околност да се комунални трошкови континуирано повећавају док државни органи континуирано смањују своје учешће и истим; [+++]
- Висока инфлација коју не прати повећање прихода Факултета; [+++]

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета простора и опреме

Треба константно радити на иновирању лабораторијске и рачунарске опреме (пре свега у функцији реализације акредитованих студијских програма у циљу њиховог јачања и увећања квалитета).

Повећање активности руководства Факултета за обезбеђење средстава од оснивача за амортизацију, реконструкцију и инвестиције у уређење постојећег простора (Посебна пажња треба да се посвети уређењу простора за извођење наставе, лабораторија и простора намењеног програму Ветеринарске медицине и даљповећању енергетске ефикасности објекта).

д) Показатељи и прилози за стандард 11:

**УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ,
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ**
Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад
Самовредновање и оцењивање квалитета
ДАС Агрономија

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објекта (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Прилог 11.2. Спецификација лабораторијског простора

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

а) Опис стања, анализа и процена улоге студената у самовредновању и провери квалитета

Успостављањем институционалног система, општим актима и одговарајућим одлукама, Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду је обезбедио укључивање студената у процес праћења, контроле, унапређивања и обезбеђења квалитета. Статутом Факултета, Одлуком о формирању комисије за квалитет, Пословником о раду Студентског парламента и другим правилницима, установљено је учешће студената у евалуацији стратегије, стандарда и процеса обезбеђења квалитета (**прилог 13.1**). Тиме је обезбеђена активна улога студената у процесу одлучивања на Факултету, кроз рад Студентског парламента, студентских организација, студентских представника у органима и стручним телима Факултета (Савет, Наставно-научно веће, продекан студент), периодичним оцењивањем квалитета студијских програма (два пута годишње), наставног процеса, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, педагошког рада наставника, сарадника и услова рада, као и факултетских служби путем анкетирања и изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета.

Примарна улога Студентског парламента је заштита интереса права студената, што се остварује кроз делегирање представника студената у телима и органима Факултета. Факултет кроз разне делатности подстиче студенте на активно укључивање у процес развоја студијских програма, процес процене оптерећења, као и на унапређивање наставног процеса и метода испитивања.

Анкете које попуњавају студенти, у циљу самовредовања квалитета наставног процеса, рада стручних служби и органа управљања представљају важан сегмент у самовредновању Пољопривредног факултета у Новом Саду. У додатном **прилогу 13.2** приказане су све анкете које попуњавају студенти у процесу евалуације квалитета Факултета.

б) SWOT анализа улоге студената у самовредновању и провери квалитета

ПРЕДНОСТИ:

- Учешће студената у самовредновању и провери квалитета даје реалнију слику квалитета Факултета; [++]
- Активно учешће студената у органима и стручним телима Факултета; [+]

СЛАБОСТИ

- Недовољна мотивисаност и незаинтересованост студената за квалитетно учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета; [+++]

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

- Непостојање поверења студената у анонимност анкета; [+++]

МОГУЋНОСТИ:

- Добра сарадња са свршеним студентима и послодавцима, добијање повратних информација може повољно утицати на унапређење квалитета наставних планова; [+++]
- Повећање и одржавање сарадње са Студентским парламентом и организацијама других високошколских установа на националном и међународном нивоу; [+]

ОПАСНОСТИ:

- Недовољно одговоран приступ студената процесу евалуације квалитета може изазвати неадекватну слику о квалитету; [+++]
- Недовољно профилисан Закон о студентском организовању који се у основи бави само правима студената не подстичући квалитет образовања. [+++]

ц) Предлог мера и активности за унапређење улоге студената у самовредновању и провери

Факултет је обезбедио учешће студената у процесу праћења, контроле, обезбеђења и унапређења квалитета, чиме је у целости испуњен стандард 13. У наредном периоду Факултет ће настојати да мотивише студенте за објективно вредновање квалитета и да повећа интересовање студената за процес интерне контроле квалитета. Осим тога, Факултет ће радити на повећању свести и знања студената о систему обезбеђења квалитета и потреби да својим предлозима и сугестијама допринесу даљем унапређењу квалитета. Факултет ће наставити да развија и унапређује систем обезбеђења квалитета уз пуну укљученост студената, студентских организација и Студентског парламента.

д) Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилог 13.1 [Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Прилог 13.2 [Анкете које попуњавају студенти у процесу евалуације квалитета Факултета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

а) Опис стања, анализа и процена систематског праћења и периодичне провере квалитета

Континуално и систематско прикупљање потребних информација о обезбеђењу квалитета и периодично проверавање доследности у придржавању правила рада и понашања учесника у свим областима обезбеђења квалитета, односно у свим процесима је на Пољопривредном факултету је дугогодишња пракса, али са јасно дефинисаним циљевима од момента акредитације Факултета.

Пољопривредни факултет у Новом Саду обезбеђује примену утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и реализацију задатака које у том процесу имају учесници у систему обезбеђења квалитета путем:

- обавеза и деловања руководства Факултета, департмана, катедри, института и стручних служби које су прецизно дефинисане општим актима Факултета и посебно разрађеним процедурама рада у одговарајућим областима и
- успостављених докумената и образца за прикупљање и анализу података и унапређење процеса кроз већи број Правилника који се налазе побројани у различitim областима овог Извештаја.

Поред напред наведеног, одговорност за систематско праћење и проверу квалитета има именована Комисија за квалитет Пољопривредног факултету у Новом Саду на челу са већ искусним Председником комисије. Комисија је основана са циљем сталне бриге о обезбеђењу квалитета и других услова и инфраструктуре за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

Посебну инфраструктурну подршку систематском прикупљању и обради података потребних за оцену квалитета представља информациони систем Факултета који повезује све релевантне податке и информације везане за наставни, научноистраживачки и процесе подршке и обезбеђује њихову обраду и анализу за различите потребе. Поред тога, и Комисија за квалитет извршила је развоје самосталних софтверских решења за прикупљање и обраду података који се тичу процеса самовредновања.

Пољопривредни факултет у Новом Саду редовно прибавља повратне информације од студената, запослених и послодаваца и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

Упоређивање Пољопривредног факултета са страним високошколским установама у погледу квалитета, у делу који се односи на упоредивост студијских програма и размену студената, је део праксе Факултета у последњих неколико деценија. У поступку прилагођавања студијских програма одредбама Закона о високом образовању и стандардима за акредитацију, један од основних критеријума је била упоредивост

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

студијских програма са водећим европским, светским, али и сличним институцијама у земљама из најближег окружења.

Пољопривредни факултет у Новом Саду обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава примену начела утврђених стратегијом и поступака за обезбеђење квалитета, као и доношење постављених стандарда квалитета. За те потребе и као основу за рад на Пољопривредном факултету у Новом Саду усвојен је Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада. Правилник налаже да се у периодична самовредновања обавезно укључују резултати анектирања студената, како је то приказано и у одговарајућим деловима овог извештаја. Самовредновање и оцењивање квалитета се, као поступак високог значаја и обавеза из правилника врши једном годишње, односно за случај наставе два пута на крају сваког семестра.

Академска мобилност на свим нивоима (студенти, наставници, административно и техничко особље) је већ препозната као елемент квалитета и фактор који утиче на запошљавање, те се у складу с тим и стратегија Факултета заснива на актуелној стратегији „Мобилност за боље учење“ (Mobility for better learning, Mobility strategy 2020 for the European Higher Education Area (EHEA). Остварено је активно учешће Факултета у европским и глобалним програмима академске мобилности на свим нивоима, што за последицу има пораст броја мобилних и студената и наставника. Факултет се у пуном капацитету укључио у актуелни програм Erasmus+, који је донео још више могућности јер у себи интегрише старе Еразмус шеме финансирања и још неколико нових програма.

Са резултатима самовредновања Факултет упознаје наставнике и сараднике, путем департмана и Научно-наставног већа који извештај о самовредновању и оцењивању квалитета и усваја, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета подношењем извештаја у поступку акредитације, Стратегије обезбеђења квалитета, остала битна планска документа налазе се на интернет страници Факултета (прилог 14.1).

6) SWOT анализа систематског праћења и периодичне провере квалитета

ПРЕДНОСТИ:

- На Факултету је успостављен процес системског, периодичног и систематичног прикупљања, анализирања и разматрања фактора који утичу на политику квалитета; [+++]
- Факултет континуирано реализује процес обезбеђења и унапређења квалитета; [+++]
- Успостављена инфраструктура за систематски надзор и обезбеђења квалитета (Комисија за квалитет, људски ресурси, информатичка подршке,); [+++]

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

- Делимично поседовање повратних информација са тржишта рада о квалитету стечених компетенција студената након завршетка студија; [++]
- Усаглашеност са стратегијом обезбеђења квалитета других адекватних установа у Србији; [+]

СЛАБОСТИ:

- Веома ограничene повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената од стране послодавца и других одговарајућих организација; [+++]
- Недовољна усаглашеност са стратегијом обезбеђења квалитета других престижних установа у иностранству; [++]
- Недовољан ниво јавности резултата преиспитивања (процене) квалитета на интерном и екстерном нивоу; [+]

МОГУЋНОСТИ:

- Мотивисање запослених и студената за учешће у програмима размене; [++]
- Организовање пројекта који се баве процесом контроле и унапређења квалитета рада Факултета, на нивоу државе или на међународном нивоу; [++]

ОПАСНОСТИ:

- Недовољна материјална основа за поређење, по квалитету, са страним Факултетима и универзитетима; [++]

ц) Предлог мера и активности за унапређење систематског праћења и периодичне провере квалитета

SWOT анализа систематског праћења и периодичне провере квалитета на Пољопривредном факултету у Новом Саду је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

- Наставити са развојем поступака обезбеђења редовних повратних информација са тржишта рада (од послодавца) о квалитету стечених компетенција студената након завршетка студија - задужени: продекан за наставу, рок: континуирано,
- Повећати јавност резултата преиспитивања (процене) квалитета на екстерном нивоу - задужени: продекан за наставу и Комисија за квалитет, рок: континуирано.
- Иницирати доношење стандарда за поређење квалитета високошколских установа у Републици Србији са другим одговарајућим установама, односно утврђивање њиховог рејтинга, путем стандардизованих величина - кључних показатеља

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

перформанси, у сарадњи са другим факултетима и универзитетима и надлежним државним органима: управа Факултета, рок: --.

д) Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.

Стандард 15: Квалитет докторских студија

Стандард 15: Квалитет докторских студија

a) Опис стања, анализа и процена квалитета докторских студија

Пољопривредни факултет акредитовао је три програма докторских студија: Агрономија; Агроекономија и Ветеринарска медицина.

Комисија за квалитет од 11 чланова коју чине професори, сарадници и представник студената имају задатак да прате и контролишу квалитет извођења наставе на докторским студијским програмима са крајњим циљем да се побољша квалитет. Комисија обавља задатак у складу са усвојеним планом рада за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитет. Самовредновање акредитованих докторских студијских програма обаља се искључиво кроз анкету – Упитник 1.

Додатно обезбеђење квалитета на свим акредитованим студијским програмима је обавезно објављивање најмање једног научног рада из докторске дисертације пре одбране. За категорије докторске студије Агрономија и Ветеринарска медицина најмање објављен један рад у научним часописима категорије M21, M22 или M23 и најмање три научна рада у научним часописима категорије M50 за студијски програм Агроекономија.

Студијски програми докторских студија на пољопривредном факултету у највећем делу су развијени у складу са програмима који постоје у свету.

6) SWOT анализа докторских студија

ПРЕДНОСТИ:

- Квалитетан и компетентан наставни кадар за реализацију докторских студија; [+++]
- Довољан број наставника који испуњавају услове да буду ментори докторских дисертација; [+++]
- Информације о докторским студијама, као и дисертације и извештаји комисије за оцену дисертације јавно доступне; [+++]
- Постојање дигиталног репозиторијума докторских дисертација; [+++]
- Укључивање највећег броја наставника и сарадника у научноистраживачки рад; [++]
- Велики број публикација у часописима са SCI листе; [++]
- Одговарајућа научна база (акредитоване лабораторије, опрема); [++]
- Сарадња са великим бројем научних установа у иностранству; [+]

Стандард 15: Квалитет докторских студија

СЛАБОСТИ:

- Ограничени капацитети лабораторија за извођење експерименталног рада на докторским дисертацијама; [++]
- Низак ниво мобилности наставног особља и студената у оба смера (Р Србија – земље ЕУ); [++]
- Слаба мотивисаност једног дела наставника за унапређење наставног процеса; [++]
- Недовољно квалитетне, савремене опреме за извођење наставног процеса и научно истраживачког рада; [++]
- Непостојање огледних поља за све области истраживања; [+]

МОГУЋНОСТИ:

- Интернационализација докторских студија и акредитовање студијских програма на енглеском језик; [++]
- Повећање броја страних студената; [+]
- Акредитовање интердисциплинарних и заједничких студијских програма докторских студија [+]
- Квалитетнија сарадња са сродним установама у земљи и иностранству; [+]

ОПАСНОСТИ:

- Недостатак материјалних средстава за унапређење научно истраживачког рада; [+++]
- Губитак квалитетних младих кадрова због одласка у иностранство; [+++]

ii) Предлог мера и активности за унапређење докторских студија

SWOT анализа докторских студија на Пољопривредном факултету у Новом Саду је указала на одређене слабости и иницирала усвајање следећих мера и активности:

- Подстицати и појачати мобилност студената, сарадника и наставника, при чему на истом посебно инсистирати код сарадника и наставника у почетним звањима.
- Подизати ниво компетентности наставника и сарадника Факултета и постепено уводити услове за избора наставника и сарадника у виша звања који превазилазе минималне критеријуме одређене стандардима за акредитацију - задужени: Наставно-научна већа департмана и Наставно-научно веће Факултета,
- Јачати везе између основних организационих целина Факултета - департмана на основама вишег степена сарадње на реализацији студијских програма и заједничких научноистраживачких пројеката,

Стандард 15: Квалитет докторских студија

- Треба константно радити на иновирању и набавци нове лабораторијске и рачунарске опреме (пре свега у функцији реализације акредитованих студијских програма у циљу њиховог јачања и увећања квалитета).

д) Показатељи и прилози за стандард 15:

Табела 15.1. [Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

Табела 15.2 Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи (Савет докторских студија, докторска школа...)

Табела 15.3 [Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе и студијских програма](#)

Прилог 15.1 [Правилник докторских студија](#)

Прилог 15.2 [Извод из Статута који регулише докторске студије](#)

Прилог 15.3 Правилник о раду докторске школе

Прилог 15.4 [Правилник о избору ментора](#) / ПРАВИЛА ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ / Члан 7. / Ментор докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта /

Прилог 15.5 [Поступак израде и одбране докторске дисертације](#)